

LUNDS
UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakulteten

**SOPA55, Socialt arbete: Verksamhetsförlagd utbildning,
praktik och teori, 30 högskolepoäng**
Social Work: Internship, Practice and Theory, 30 credits
Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Socialhögskolans institutionsstyrelse 2022-05-25 och senast reviderad 2022-05-25. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2022-08-29, höstterminen 2022.

Allmänna uppgifter

Kursen ges som obligatorisk kurs inom Socionomprogrammet, 210 högskolepoäng.

Undervisningsspråk: Svenska

Inslag av engelska förekommer. Vid verksamhetsförlagd placering utomlands krävs för landet relevant språkkunskap.

Huvudområde

Socialt arbete

Fördjupning

G2F, Grundnivå, har minst 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Kursens mål

För godkänt resultat på kursen ska studenten

Kunskap och förståelse

- visa goda kunskaper om praktiskt socialt arbete och med hjälp av konkreta exempel kunna identifiera och tolka socionomers handlingsutrymmen
- visa kunskaper om och ha förmåga att kritiskt reflektera över arbetsmetoder i socialt arbete ur ett målgruppsrelaterat, professionellt och organisatoriskt perspektiv
- visa grundläggande förståelse för arbetsledning, framför allt dess villkor och förutsättningar för såväl arbetsledare som arbetsledd

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att diskutera människors levnadsförhållanden och behov utifrån berörda målgruppers perspektiv
- visa grundläggande förmåga att på ett professionellt sätt utöva socialt arbete
- visa förmåga att analysera och redogöra för hur verksamhetens och socionomers samt egna normalitetsuppfattningar, värderingar och attityder påverkar mötet/relationen med målgruppen

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att identifiera, beskriva och kritiskt granska faktorer som påverkar relationen till målgruppen utifrån olika perspektiv, såsom målgruppsrelaterade, professionella, organisatoriska och personliga perspektiv
- visa förmåga att kritiskt reflektera över etiska dilemman och (o)jämlighetsfrågor i socialt arbete
- aktivt delta i, bidra till och reflektera över erhållna erfarenheter, i handledning

Kursens innehåll

Kursen syftar till att ge studenten möjlighet att utveckla en professionell yrkesroll och ett reflekterande förhållningssätt i socialt arbete. Detta sker dels genom deltagande i verksamhetsförlagd utbildning (VFU), dels genom föreläsningar, skriftliga uppgifter och seminarier. Under kursen får studenten tillgång till teoretiska verktyg som ger möjlighet att såväl skriftligt som muntligt kritiskt granska och reflektera kring utvecklingen av den egna yrkesrollen i den verksamhetsförlagda delen av kursen.

Kunskaperna om den egna yrkesrollen fördjupas således successivt under kursens gång genom ett samspel mellan erfarenheter från VFU:n och användningen av teoretiska och analytiska verktyg.

Kursens teoretiska del syftar till att ge olika perspektiv på socionomens yrkesroller. Detta sker genom skriftlig reflektion kring utvecklingen av studentens yrkesroll som socionom under VFU:n och inkluderar ramar, villkor och förutsättningar som denna roll utvecklas inom. Aspekter som berörs är bland annat den egna rollen, organisationen, etik och mötet med målgruppen. I kursen betonas de specifika villkor som råder för socionomer och de människor de möter inom människobehandlande verksamheter.

Kursens verksamhetsförlagda del syftar till att ge fördjupade kunskaper om och utveckla färdighet i praktiskt socialt arbete. Studenten ska i överensstämmelse med kursmålen utveckla kunskap, färdigheter och förmågor för att kunna bedriva professionellt socialt arbete. Studenten får möjlighet att under handledning på VFU:n utföra arbetsuppgifter som förekommer på VFU-platsen samt inhämta kunskap om, kritiskt reflektera över och redogöra för VFU-platsens organisering och arbetsmetoder. Studenten ska även visa kännedom om och förståelse för målgruppens situation och dess erfarenheter av mötet med verksamheten. Studenten ska under individuell handledning på VFU:n reflektera kring sitt eget förhållningssätt i förhållande till socialt arbete i allmänhet och till verksamhetens arbete med målgruppen i synnerhet.

De erfarenheter, kunskaper och reflektioner som utvecklas under den verksamhetsförlagda utbildningen ligger till grund för skriftliga uppgifter och seminarier.

Kursens genomförande

Kursens genomförande ska skapa förutsättningar som möjliggör för studenten att utveckla reflekterad kunskap om den egna yrkesrollen under den verksamhetsförlagda utbildningen. Kursens genomförande syftar till att detta ska ske i ett samspel mellan användningen av teoretiska och analytiska verktyg och praktiska erfarenheter från den verksamhetsförlagda utbildningen.

Kursens olika delar hålls ihop av en individuell portfölj som är obligatorisk. I portföljen dokumenterar studenten sin lärandeprocess under kursens gång. Portföljen ska innehålla examinerande och obligatoriska uppgifter samt andra former för dokumentation. I relation till den verksamhetsförlagda delen innebär detta att studenten dokumenterar: Närvaro vid VFU:n, antal handledningar och handledarens sammanfattning av halvtidssamtal. Studenten kan välja att ytterligare lägga till andra sorters material av betydelse för det egna lärandet exempelvis interna och externa studiebesök och annat material. Den individuella portfolion påbörjas vid kursstart och avslutas vid kursens slut.

Kursen inleds med en introducerande föreläsning och en obligatorisk workshop. Därefter består kursens teoretiska delar av föreläsningar, ett obligatoriskt paperseminarium, tematiserade seminarier och skrivuppgifter. Genom dessa teoretiska inslag ges studenten möjlighet att fördjupa och reflektera över sina praktiska kunskaper under kursens gång. Studenterna erbjuds även gruppbaseade seminarier, där det finns möjlighet att diskutera och utveckla inlämnade texter som stöd för arbetet med den avslutande examinerande uppgiften.

Den praktiska delen av kursen består av verksamhetsförlagd utbildning under handledning. I det verksamhetsförlagda momentet ingår närvaro omfattande 80 dagar, varav 75 dagar är obligatoriska (utgår från 35-timmarsvecka). Inom de 75 dagarna ryms också interna och externa studiebesök (maximalt 5 dagar).

Medverkan i handledning, inklusive halvtidssamtal och slutsamtal är också obligatoriska. Därutöver ska studenten under kursen dels göra två obligatoriska och skriftliga självvärderingar av det egna lärande i samband med halvtidssamtal och slutsamtal på VFU:n, dels presentera sin lärandeutveckling på ett slutseminarium och redovisa denna i en skriftlig presentation, det vill säga PPT eller liknande.

Ersättning eller alternativ tidpunkt för obligatoriska moment erbjuds student som drabbas av olycksfall, plötslig sjukdom eller liknande händelser och som därför inte kunnat genomföra det obligatoriska momentet. Detta gäller även studenter som har missat undervisning på grund av förtroendeuppdrag som studentrepresentant.

Kursens examination

Studenten examineras genom bedömning av ett paper som med stöd i litteratur fokuserar på yrkesrollen och dess ram, villkor och förutsättningar. Papret omfattar 10 hp.

I samband med studentens påbörjan av VFU:n skriver studenten en individuell studieplan där kursens lärandemål anpassas till den verksamhet där studenten har sin verksamhetsförlagda utbildning. Den individuella studieplanen omfattar 5 hp.

I slutet av kursen skriver studenten ett avslutande paper där studenten med stöd i litteratur och teori kritiskt reflekterar över och diskuterar utvecklingen av den egna yrkesrollen under den verksamhetsförlagda utbildningen. Detta avslutande paper omfattar 15 hp. Fullgjord VFU-placering om minst 80 % krävs för att få delta i detta examinerande moment.

Om studenten har ett oetiskt uppträdande, allvarligt oskickligt beteende eller andra stora brister i det professionella förhållningssättet kan examinator besluta om att

avbryta VFU-placeringen i förtid. Vid avbruten VFU-placering skall den göras om i sin helhet. Antal VFU-placeringar är begränsat till maximalt två

Om en student måste avbryta sin VFU-placering är institutionen ansvarig för att det upprättas en handlingsplan för hur studenten ska ges förutsättningar att genomföra en ny VFU-placering. Denna görs av studenten i samråd med examinator och basgrupplärare, och ska utgå från de punkter som ligger till grund för avbrytandet av VFU-placeringen

Studenten ska i samråd med handledaren på den nästkommande VFU-platsen formulera professionella och individuella mål i en ny individuell studieplan, vilken ska godkännas av handledare, basgruppläraren och examinator. Omregistrering på kurs sker i mån av plats.

I samband med kursen erbjuds tre provtillfällen; ordinarie prov, omprov och uppsamlingsprov. Inom ett år efter att kursen genomgått en större förändring eller upphört erbjuds studenten ytterligare provtillfällen i enlighet med gällande kursplan.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt stöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Prov/moment för denna kurs finns i en bilaga i slutet av dokumentet.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänd, Godkänd.

För betyget Godkänd krävs att studenten fullföljer samtliga obligatoriska moment och examinationsuppgifter och uppfyller de lärandemål som anges för kursen. Vid kursens start informeras studenten om betygsskalan och dess tillämpning i kursen.

Förkunskapskrav

Denna kurs tillhör Fortsättningsblocket som består av terminerna 4-6. Studenten ska följa kursordningen inom Fortsättningsblocket. För att få börja på nästföljandekurs inom Fortsättningsblocket krävs att studenten varit registrerad på föregående kurs och inte anmält uppehåll i studierna efter att registrering skett.

För att få påbörja kursen SOPA55 Socialt arbete: Verksamhetsförlagd utbildning, praktik och teori gäller att studenten måste vara godkänd på Basblocket (terminerna 1-3).

Övrigt

Kursen ersätter SOPA54 Socialt arbete: Verksamhetsförlagd utbildning, praktik och teori, 30 högskolepoäng.

Anskaffning av VFU-plats åvilar institutionen. Undantag kan göras för VFU-plats utomlands. Studenten erbjuds en VFU-plats i Skåne. Den verksamhetsförlagda utbildningen kan genomföras utomlands.

Omplacering till ny VFU-plats kan inte garanteras samma termin.

Vid avbrott av de verksamhetsförlagda studierna kan inte ny praktikplats garanteras samma termin. De verksamhetsförlagda studierna kan avbrytas på initiativ av handledare, student och/eller basgrupplärare. Beslut fattas av examinator.

Institutionen är ansvarig för att det i samband med avbrottet görs en uppföljning och en planering av fortsatta studier.

Prov/moment för kursen SOPA55, Socialt arbete: Verksamhetsförlagd utbildning, praktik och teori

Gäller från H22

- 2201 Paper 1, 10,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2202 Individuell studieplan, 5,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2203 Paper 2, 15,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd